

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

BANKTILLSYN

SSM:s ÖUP
(översyns- och utvärderingsprocess)
för mindre betydande institut
Metodhandboken

2020 års utgåva

Uppdatering 2020

Utveckling av metoder och genomförande i SSM

- Under 2019 genomförde 15 nationella behöriga myndigheter ÖUP-metoden för mindre betydande institut på icke-högprioriterade mindre betydande institut, utöver de högprioriterade mindre betydande institut som omfattades förra året som ett minimum. Vissa nationella behöriga myndigheter gjorde detta redan 2018.
- De nationella behöriga myndigheterna förväntas fortsätta att införa denna metod för icke-prioriterade mindre betydande institut, så att samtliga mindre betydande institut ska ha blivit bedömda utifrån metoden i slutet av 2020.
- För 2020 har ÖUP-metoden utvecklats i fråga om bedömning av IRRBB och IT-risker i enlighet med EBA:s riktlinjer och SSM:s tillsynsprioriteringar.
- Under de närmaste åren kommer ECB och de nationella behöriga myndigheterna att fortsätta utveckla och upprätthålla ett fullt utvecklat utbildningsprogram för tillsynspersonal inom SSM.

Extern kommunikation

- Sedan 2018 har ECB hållit möten med europeiska bankorganisationer för att presentera det allmänna ramverket för ÖUP-metoden för mindre betydande institut samt för att förmedla tillsynsförväntningar och för att få återkoppling från branschen. ECB ska även framöver fortsätta att regelbundet utbyta åsikter med branschen rörande ÖUP-metoden för mindre betydande institut.

Innehållsförteckning

- 1 SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Inledning
- 2 SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Metod
- 3 SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – ÖUP-utfall 2018 för högprioriterade mindre betydande institut
- 4 SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Öppenhet och kommunikation

Bakgrunden till SSM:s ÖUP för mindre betydande institut

Bakgrund

- Som direkta tillsynsmyndigheter har nationella behöriga myndigheter ansvaret att bestämma kapital, likviditet och kvalitativa åtgärder för mindre betydande institut.
- ECB och de nationella behöriga myndigheterna har sedan 2015 arbetat tillsammans för att utveckla en gemensam ÖUP-metod för mindre betydande institut som baseras på EBA:s ÖUP-riktlinjer och som bygger på befintliga metoder för betydande institut och nationella ÖUP-metoder.
- Nationella behöriga myndigheter började stegvis genomföra den harmoniserade metoden under 2018. Detta fortsätter för samtliga mindre betydande institut fram till senast 2020.

- SSM:s ÖUP för mindre betydande institut är en **pågående process** och dess metod kommer att fortsätta att utvecklas i framtiden.

Principerna bakom SSM:s ÖUP-metod för mindre betydande institut

Principer

- Att främja enhetlighet i de nationella behöriga myndigheternas sätt att utföra ÖUP-processer och samtidigt stödja en miniminivå för harmonisering samt en kontinuerlig bedömning av betydande institut och mindre betydande institut.
- SSM:s ÖUP-metod för mindre betydande institut bygger på SSM:s ÖUP-metod för betydande institut
- Proportionalitet och flexibilitet att beakta mindre betydande instituts specifika egenskaper
- Nationella särdrag beaktas (t.ex. redovisningsstandarder, regleringar)
- Metoden grundas på befintliga pelare för sund riskbedömning:
  - ✓ kombination av kvantitativa och kvalitativa element
  - ✓ holistisk bedömning av instituts bärkraft med hänsyn till deras särdrag
  - ✓ framåtblickande perspektiv

1. SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Inledning

Nationella behöriga myndigheters och ECB:s behörigheter

- Frekvent rapportering av kvantitativ och kvalitativ information
- Diskussion om tillsynsfrågor
- Gemensam utveckling av rekommendationer, riktlinjer och allmänna anvisningar
- Gemensam utveckling av metoder och ståndpunkter

**Mindre betydande
institut**

ECB:s direkta behörighet (t.ex. att ge tillstånd)

ECB kan vid behov:

- utföra **inspektioner på plats**
- ta över **den direkta tillsynen** av enskilda mindre betydande institut

1. SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Inledning

Genom SSM-metoden införs EU-lagstiftning, EBA:s riktlinjer och bästa tillsynspraxis

ÖUP i CRD IV – Artikel 97

... de behöriga myndigheterna ska granska de styrformer, strategier, processer och rutiner som instituten har infört och utvärdera:

- (a) risker som instituten är eller kan komma att bli exponerade för
- (b) risker som ett institut medför för det finansiella systemet och
- (c) risker som påvisats vid stresstester, med beaktande av arten, omfattningen och komplexiteten hos kreditinstitutets verksamhet.

Tillämpningsområde – CRD IV och SSM-ramförordningen

Artikel 110 i CRD IV – nationella behöriga myndigheter ska utföra en ÖUP-process och besluta inom tillämpningsnivån om tillsynsåtgärder för mindre betydande institut. Nationella behöriga myndigheter ska tillämpa metoden utan att det påverkar tillämpningen av nationella lagar och regler.

Artikel 39 i ramförordningen om SSM fastställer kriterier och regler för klassificering av ett kreditinstitut som betydande eller mindre betydande. Den här klassificeringen avgör om ett kreditinstitut står under ECB:s eller de nationella behöriga myndigheternas direkta tillsyn.

EBA:s riktlinjer

Riktlinjer om gemensamma förfaranden och metoder för ÖUP (EBA/GL/2018/03), osv.

BCBS och FSB:s principer

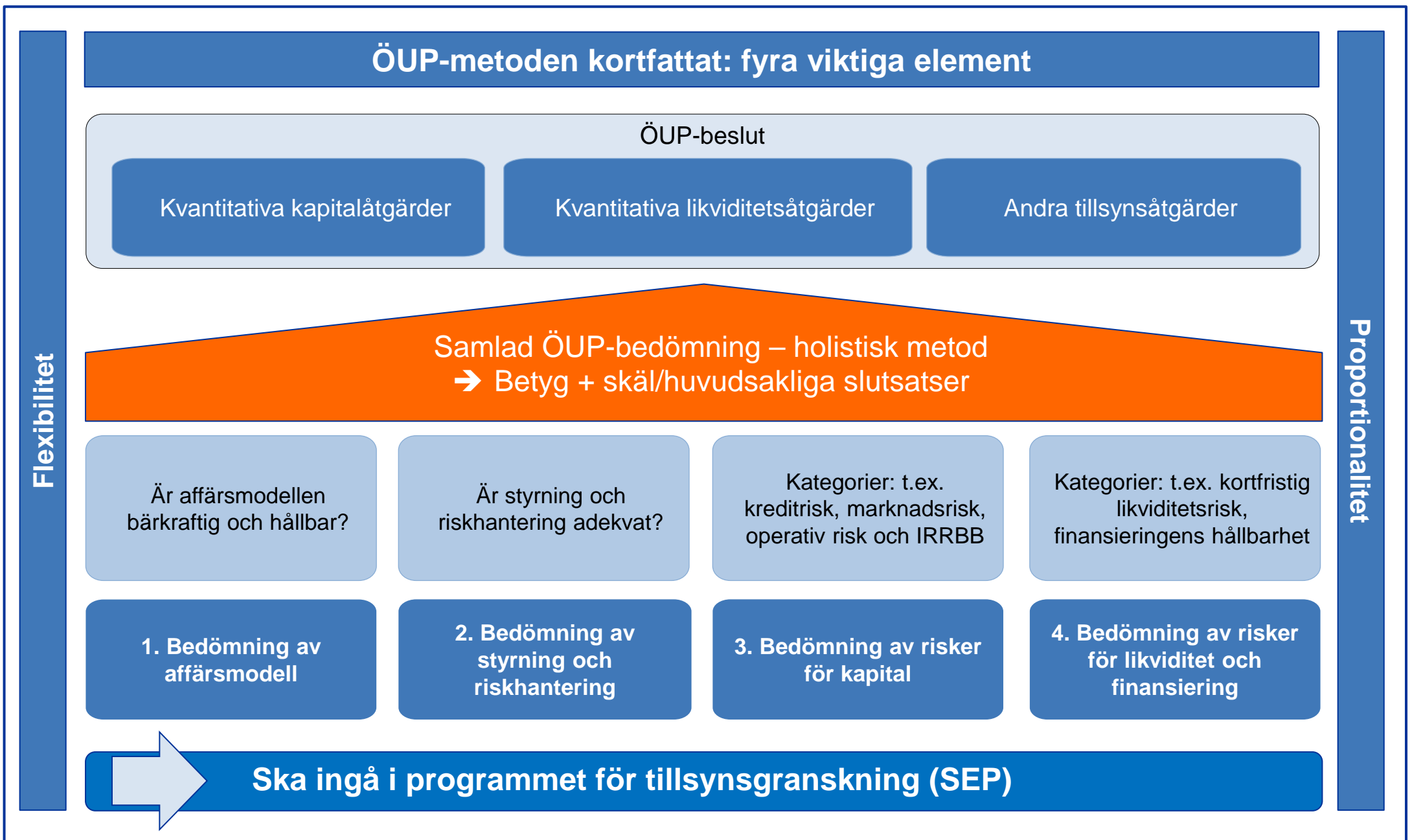
Innehållsförteckning

- 1 SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Inledning
- 2 SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Metod
- 3 SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – ÖUP-utfall 2018 för högprioriterade mindre betydande institut
- 4 SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Öppenhet och kommunikation

2. SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Metod

Strukturella inslag och byggstenar i SSM:s ÖUP-metod bevaras

Ett proportionellt tillvägagångssätt

- Modellen för minsta engagemang från tillsynsmyndigheter baseras på SSM:s prioriteringsmetoder för mindre betydande institut där institut klassificeras som **högprioriterade** eller **icke-högprioriterade** institut i förhållande till sin risksituation och eventuella inverkan på det inhemska finansiella systemet.
- Den här klassificeringen är utgångspunkten för nationella behöriga myndigheter som ska bestämma ÖUP-bedömningens **intensitet** (frekvens, omfattning, detaljrikedom), **tillsynsförväntningar**, **informationsbehov** osv.

Exempel

Bedömningens intensitet

- För högprioriterade mindre betydande institut genomförs årligen en **fullständig** ÖUP-bedömning medan icke-högprioriterade mindre betydande institut har lägre krav. ÖUP-bedömningen av alla mindre betydande institut **uppdateras** årligen.
- Risk(under)kategorier för varje mindre betydande institut bedöms endast om de anses vara **väsentliga**.

Tillsynsförväntningar

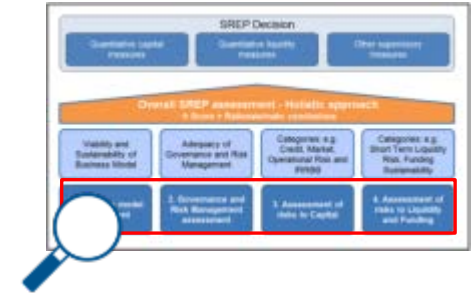
- Metoder och processer för riskhantering kan exempelvis vara **mindre** komplexa (särskilt i fråga om icke-högprioriterade mindre betydande institut) beroende på institutets och dess verksamheters natur, storlek och komplexitet.

Informationsbehov

- Metoder som är anpassade till rapporteringskraven för mindre betydande institut, t.ex. finansiell rapportering (som är, vad gäller omfattningen, **väsentligt reducerat** jämfört med finansiell rapportering för betydande institut), men också andra tillsynsuppgifter som är tillgängliga för nationella behöriga myndigheter.

2. SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Metod

Alla fyra ÖUP-element följer en gemensam logik som säkerställer en sund riskbedömning

Tre faser i kontinuerlig riskbedömning för vart och ett av de fyra elementen

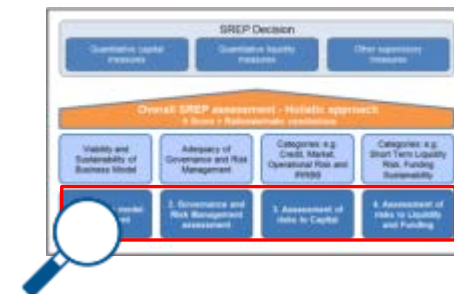
Fas 1 Datainsamling	Fas 2 Automatiserad betygsförankring	Fas 3 Tillsynsbeslut
Huvudsakliga källor: • lagstadgad rapportering • övriga dokument	<ul style="list-style-type: none"> Betygsättning för risknivå Formell efterlevnads-kontroll av riskkontroll 	Justeringar grundade på ytterligare faktorer och där bankers särdrag och komplexitet tas i beaktande

Riskenivå (RN) kontra Riskkontroll (RK)

	1. Affärsmodell	2. Intern styrning och riskhantering	3. Bedömning av kapitalrisker	4. Bedömning av likviditetsrisker
RN	✓	Ej relevant	✓	✓
RK	Ej relevant	✓	✓	✓

Kombinerat betyg (RN+RK)

Begränsat beslut

- En rättvis flexibilitet på en fyrgradig skala där Fas 2-betyg kan uppgraderas ett steg och nedgraderas två steg baserat på tillsynsbeslut
- Säkerställer en god balans mellan
  - ✓ en gemensam process som säkerställer enhetlighet mellan mindre betydande institut och definierar en förankringspunkt
  - ✓ det erforderliga tillsynsbeslutet, för att ta i beaktande ett instituts särdrag och komplexitet.
- Justeringar åt båda håll är möjliga och ska dokumenteras fullständigt
- Det är endast tillåtet att frånga begränsade beslut i motiverade fall, eftersom avvikelser ska vara undantag snarare än regel (på grund av t.ex. datakvalitet)

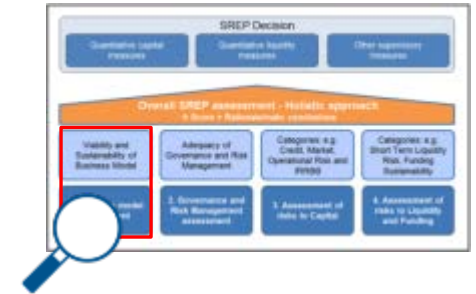
Skala för begränsat beslut

		Fas 3-betyg			
		1	2	3	4
Fas 2-betyg	1	Green	Green	Green	Red
	2	Green	Green	Green	Green
	3	Red	Green	Green	Green
	4	Red	Red	Green	Green

Green Fas 3-betyg möjligt

Red Fas 3-betyg inte möjligt

Element 1: Bedömning av affärsmodell

Bedömning av affärsmodeller innebär följande aspekter:

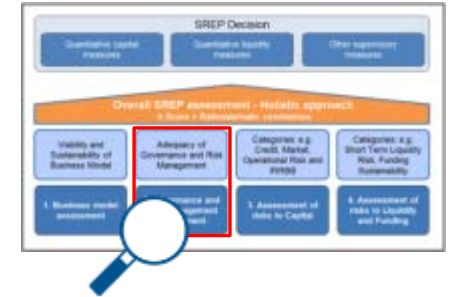
Exempel på bedömda affärsmodeller

- Traditionell bank
- Institutionell bank
- Specialiserad långgivare
- Central sparbank/kooperativ bank
- Investeringsbank
- Finansiell marknadsinfrastruktur

Exempel på centrala bedömningsfrågor

- Kan ett institut ur ett tillsynsperspektiv skapa acceptabel avkastning under de kommande 12 månaderna?
- Kan institutets strategi möta fastställda hot för dess bärkraft?
- Hur förväntar sig institutet att göra vinst under medellång/lång sikt?
- Är institutets antaganden om strategi och prognoser konsekventa och sannolika?

Element 2: Intern styrning och riskhantering

Områden som är föremål för bedömning

- Ramverk för intern styrning (inklusive viktiga kontrollfunktioner såsom riskhantering, internrevision och efterlevnad)
- Riskhanteringsramar och riskkultur
- Riskinfrastruktur, intern data och rapportering
- Ersättningspolicy och -praxis

Riskkontroll bedömning

- Kontrollera efterlevnad av nationellt implementerade CRD-bestämmelser
- Specifik analys av exempelvis:
  - ✓ organisationsstruktur
  - ✓ internrevision
  - ✓ efterlevnad
  - ✓ ersättningar
  - ✓ riskaptit
  - ✓ riskinfrastruktur
  - ✓ rapportering

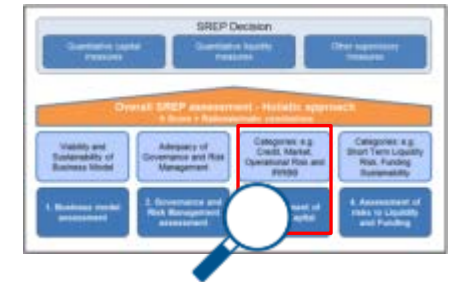
Tillsynsbeslut

- Omfattande analys
- Justering av fas 2-betyg med beaktande av bankens särdrag

Två exempel på centrala bedömningsfrågor

- Har en funktion för efterlevnad inrättats som är hierarkiskt och funktionsmässigt separerad samt operativt oberoende av ansvar för affärsverksamheten?
- Har mekanismer inrättats för att säkerställa att verkställande ledning kan agera i god tid för att effektivt hantera, och när så är erforderligt minska, väsentliga negativa riskexponeringar, i synnerhet de som är nära eller överstiger godkänd riskaptit eller riskgräns?

Element 3: Kapitalrisker

Tre olika perspektiv ("3 block")

Block 1 Tillsynsperspektiv

- Varje kapitalrelaterad riskkategori bedöms och betygsätts var för sig genom tre faser.
- De fyra kapitalrelaterade riskkategorierna fördelas utifrån väsentlighet:
  - ✓ kreditrisk
  - ✓ marknadsrisk
  - ✓ IRRBB
  - ✓ operativ risk

Block 2 Bankperspektiv

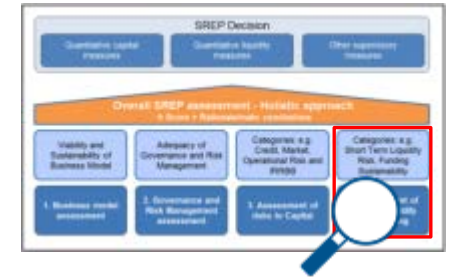
- Nationella behöriga myndigheter samlar in IKU-uppgifter i enlighet med EBA:s riktlinjer och nationella föreskrifter.
- Omfattningen av IKU:s tillförlitlighetsbedömning
  - ✓ IKU-förvaltning
  - ✓ kapitalplanering
  - ✓ utformning av scenarier och stresstester
  - ✓ interna kontroller, oberoende granskningar och IKU-dokumentation
  - ✓ data och infrastruktur
  - ✓ riskregistrering, -hantering och -aggregering
- Om IKU-siffror är tillförlitliga ska de vara utgångspunkten för ÖUP:s kapitalkvantifiering i Block 2.
- Nationella behöriga myndigheter har flexibiliteten att använda nationella metoder i bedömningen av institutets kapitalkvantifiering.

Block 3 Framåtblickande perspektiv

- Flexibilitet införs genom att tillåta nationella behöriga myndigheter att tillämpa både uppifrån-och-ned och nedifrån-och-upp stresstester eller en kombination av båda.
- I metodbestämning tas hänsyn till minimikraven för kvalitetssäkring.
- Nationella behöriga myndigheter har flexibiliteten att omvandla scenarier till chocker.

Element 4: Likviditetsrisker

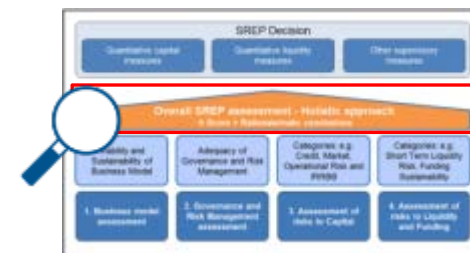

Tre olika perspektiv ("3 block")

Block 1 Tillsynsperspektiv	Block 2 Bankperspektiv	Block 3 Framåtblickande perspektiv
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Varje likviditetrelaterad riskkategori bedöms och betygsätts var för sig genom tre faser. ➤ De två likviditetsrelaterade riskkategorierna är: <ul style="list-style-type: none"> ✓ kortfristig likviditet ✓ finansieringens hållbarhet 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nationella behöriga myndigheter samlar in ILU-uppgifter i enlighet med EBA:s riktlinjer och nationella föreskrifter. ➤ Omfattningen av ILU:s tillförlitlighetsbedömning <ul style="list-style-type: none"> ✓ ILU-förvaltning ✓ finansieringsstrategi och likviditetsplanering ✓ utformning av scenarier, stresstestning och beredskapsplan för finansiering ✓ interna kontroller, oberoende granskningar och ILU-dokumentation ✓ data och infrastruktur ✓ riskregistrering, -hantering och -aggregering ➤ Nationella behöriga myndigheter har flexibiliteten att använda nationella metoder i bedömningen av institutets likviditetsbehov. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bedömningen görs enligt uppifrån-och-ned-metoden för stresstestning som grundas på tillsynsrapporteringen (enhetlig rapportering). ➤ Exempel på bedömningsresultat: <ul style="list-style-type: none"> ✓ likviditetstäckningsgrad (LCR) högre än de erfordrade miniminivåerna ✓ särskild lägsta överlevnadsperiod ✓ lägsta belopp på likvida tillgångar

Den övergripande ÖUP-bedömningen

- Ger en sammanfattande översikt av ett instituts riskprofil:
  - ✓ baseras på en utvärdering av samtliga fyra element
  - ✓ som utgångspunkt är de fyra ÖUP-elementen lika viktiga.
- Hänsyn tas till
  - ✓ institutets kapital-/likviditetsplanering för att säkerställa sund inriktning mot ett fullständigt genomförande av CRD IV/CRR,
  - ✓ jämförelser med andra institut
  - ✓ makromiljön i vilken institutet är verksamt

I linje med EBA:s ÖUP-riktlinjer (tabell 13, s. 184 och 185) återspeglar det samlade ÖUP-betyget tillsynsmyndighetens övergripande bedömning av institutets överlevnadsförmåga: högre betyg visar på en högre risk mot institutets överlevnadsförmåga härrörande från en eller flera faktorer i dess riskprofil, inklusive dess affärsmodell, interna styrsystem och enskilda risker för solvens eller likviditetsposition.

Ett instituts riskprofil är **mångfacetterad** och många riskfaktorer är **inbördes relaterade**

2. SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Metod

ÖUP-besluten fattas av nationella behöriga myndigheter som har direkt tillsynsansvar för mindre betydande institut

Institutspecifika ÖUP-beslut fattade av nationella behöriga myndigheter kan innebära:

Kapitalbaskrav

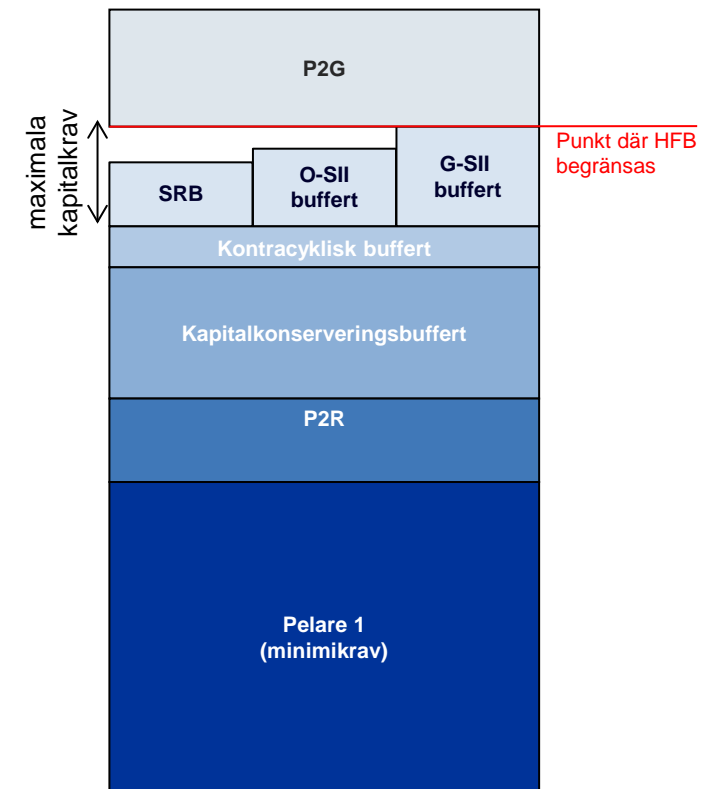
- Totalt kapitalkrav i ÖUP (TSCR) bestående av minimikrav på kapitalbas (8 %) och extra kapitalbaskrav (P2R)
- Kombinerade buffertkrav (CBR)

Kvantitativa likviditetskrav

- Likviditetstäckningsgrad (LCR) högre än de erforderade miniminivåerna
- Högre "överlevnadsperioder"
- Andra åtgärder

Andra kvalitativa tillsynsåtgärder

- Ytterligare tillsynsåtgärder (t.ex. begränsning eller inskränkning av affärsverksamhet, krav på riskreducering samt åläggande av ytterligare eller mer frekventa rapporteringsskyldigheter)
- Nationella behöriga myndigheter förväntas implementera P2G (Pelare 2-vägledningen) senast 2021 i linje med EBA:s riktlinjer om ÖUP.

Framtida steg

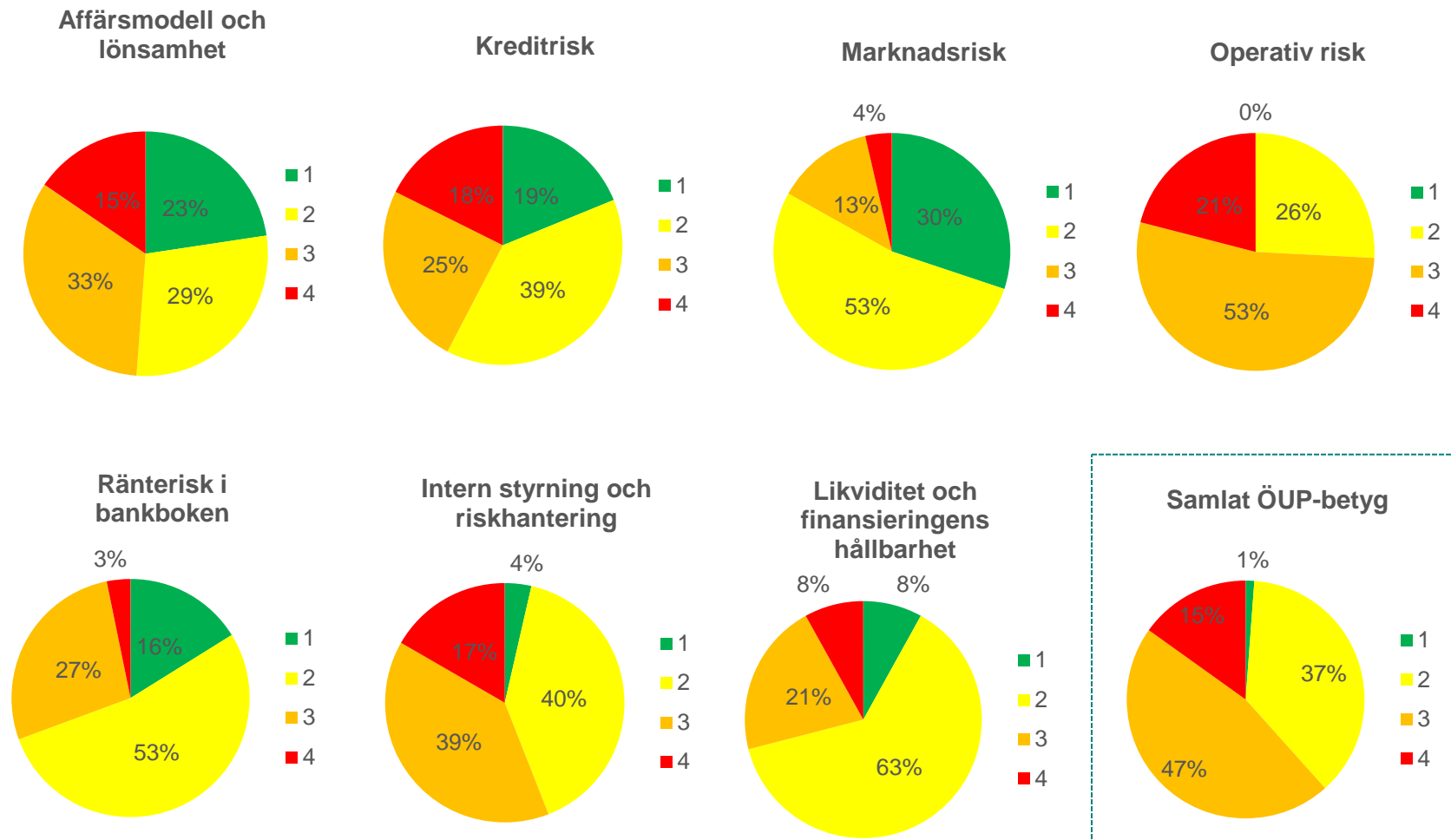
Vidare metodutveckling

- ÖUP-metoden försöker finna en balans mellan önskad grad av stabilitet och behov av förbättringar p.g.a. löpande ändringar i ramverk för reglering och tillsyn.
- I metoden beaktas även återkoppling från SSM:s tillsynspersonal och SSM:s tillsynsprioriteringar som publicerats av ECB.
- ECB och nationella behöriga myndigheter fortsätter att utveckla ÖUP-metoden (t.ex. för riskbedömningssystem (RAS), IKU/ILU, proportionalitet relaterad till små och icke-komplexa institut).

Innehållsförteckning

- 1 SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Inledning
- 2 SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Metod
- 3 SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – ÖUP-utfall 2018 för högprioriterade mindre betydande institut
- 4 SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Öppenhet och kommunikation

ÖUP-betygens fördelning per riskkategori för gruppen högprioriterade mindre betydande institut

De samlade ÖUP-betygens fördelning visar att det finns ett antal sårbarheter hos gruppen av högprioriterade mindre betydande institut, framför allt vad gäller

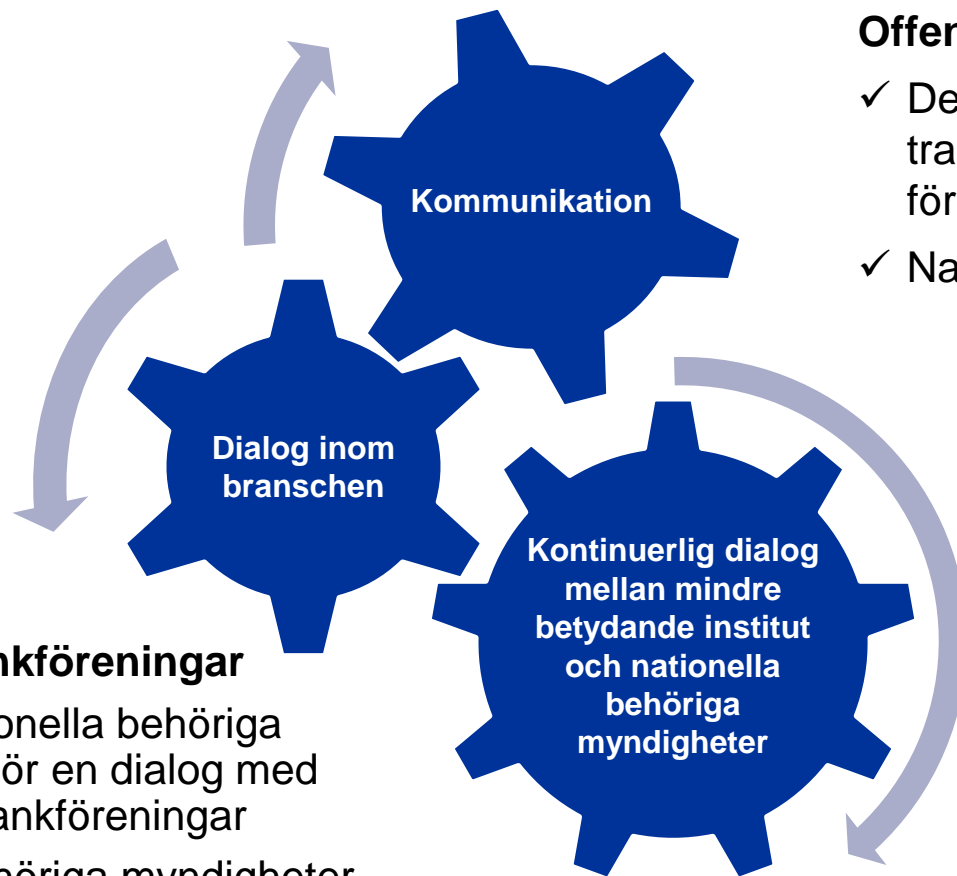
- lönsamhet – detta är alltså en betydande utmaning, särskilt i ett läge med låga räntor
- kreditrisk – de nödlidande lånen (NPL) minskar, men ligger alltså på relativt höga nivåer,
- operativ risk – utmaningarna kvarstår i fråga om bl.a. digitalisering, IT-risk och bedrägerier.
- Intern styrning och riskhantering.

Betygens fördelning återspeglar även att högprioriterade mindre betydande institut per definition är institut som överlag har en hög risknivå och/eller ett högt riskgenomslag och det är just av dessa skäl som de noga övervakas av de nationella behöriga

Innehållsförteckning

- 1 SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Inledning
- 2 SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Metod
- 3 SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – ÖUP-utfall 2018 för högprioriterade mindre betydande institut
- 4 SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Öppenhet och kommunikation

3. SSM:s ÖUP för mindre betydande institut – Öppenhet och kommunikation

Offentlig information

- ✓ Den här presentationen, för att främja transparens för marknaden angående ÖUP för mindre betydande institut
- ✓ Nationella föreskrifter och upplysningar

Dialog med bankföreningar

- ✓ ECB och nationella behöriga myndigheter för en dialog med europeiska bankföreningar
- ✓ Nationella behöriga myndigheter för en dialog med nationella bankföreningar

Tillsynsdialog mellan nationella behöriga myndigheter och mindre betydande institut

- ✓ Möten mellan nationella behöriga myndigheter och enskilda mindre betydande institut
- ✓ De nationella behöriga myndigheternas ÖUP-beslut (rätten att bli hörd)

Vi strävar efter att bankerna ska ha:

- ✓ den klarhet som krävs för att förstå metoden och riskbedömningen och för att vidta nödvändiga förbättringsåtgärder
- ✓ den visshet som krävs för att utföra sin kapitalplanering